

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2469

Vragen van het lid **Fokke** (PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het aanhoudende misbruik van de Wet openbaarheid bestuur* (ingezonden 24 januari 2014).

Antwoord van Minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 4 juli 2014) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 1488

Vraag 1

Kent u het bericht «Gemeenten weigeren Wob-verzoek via e-mail en fax»¹ en herinnert u zich eerdere vragen over het misbruiken van de wet Openbaarheid van Bestuur?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 4 en 5

Kent u ook andere signalen van met name gemeenten die gedupeerd zijn door personen die de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB) menen te moeten gebruiken voor onzinnige verzoeken die alleen bedoeld zijn om zichzelf te verrijken en waarbij het in geen geval daadwerkelijk om de gevraagde informatie gaat? Zo ja, deelt u dan ook de indruk dat dit probleem voor gemeenten nog nauwelijks langer hanteerbaar is? Zo nee, hoe kan het dat deze signalen u niet hebben bereikt?

Wanneer hebben u de eerste signalen over structureel oneigenlijk gebruik van de WOB, met als kennelijk enige doel het verkrijgen van een dwangsom, bereikt? Wat hebt u, anders dan het onderzoeken van het probleem, gedaan om het ook daadwerkelijk op te lossen?

Deelt u de mening dat de ergerniswekkende aard en omvang van het genoemde probleem vraagt om een snelle en doortastende oplossing? Zo ja, waar had u aan gedacht en op welke korte termijn komt die oplossing? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat het uitzonderen van de WOB van de dwangsomregeling uit de Algemene wet bestuursrecht, zoals ook voorgesteld in het

¹ <http://www.metronieuws.nl/nieuws/gemeenten-weigeren-wob-verzoek-via-e-mail-en-fax/SrZnaw!qT8FpQtTIEQmU/>

² Aanhangsel van Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 159

wetsvoorstel Open overheid (Kamerstuk, 33 328) een oplossing van het genoemde probleem biedt? Zo ja, deelt u dan ook de mening dat deze oplossing niet kan wachten op de afronding van de parlementaire behandeling van dat wetsvoorstel, maar eerder moet worden doorgevoerd? Zo ja, op welke termijn kunt u dat, bijvoorbeeld door middel van een spoedwet, regelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3, 4 en 5

De eerste signalen van op het innen van dwangsommen gericht misbruik van de Wob dateren van relatief kort na de inwerkingtreding van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen (hierna: Wet dwangsom). Zoals ik ook in antwoord op de eerdere vragen over het misbruiken van Wob heb gemeld, heb ik intussen van verschillende organen steeds meer signalen ontvangen die erop duiden dat er Wob-verzoeken worden ingediend met het enkele doel om dwangsommen te innen. Om deze signalen van misbruik en de omvang van het probleem op waarde te kunnen schatten, zijn deze signalen betrokken bij het evaluatieonderzoek naar de effecten van onder meer de werking van de Wet dwangsom. Het rapport «Evaluatie van een drietal versnellingsinstrumenten uit de Awb»³ heeft het beeld bevestigd dat dit misbruik van de Wet dwangsom geen incidentele aangelegenheid is en bij een aantal bestuursorganen op grote schaal voorkomt. Dat baart het kabinet zorgen en er dienen dan ook snel maatregelen getroffen te worden om een eind te maken aan dat misbruik.

Mede gelet op de uitkomsten van het evaluatierapport zijn de artikelen 8.3 en 8.4 van het initiatiefvoorstel voor een Wet open overheid⁴ te beschouwen als een passend en doeltreffend antwoord op het probleem van het misbruik van de Wet dwangsom. Echter, de afronding van de parlementaire behandeling van het initiatiefwetsvoorstel kan – reeds gezien de omvang van dat voorstel – mogelijk langer duren dan de behandeling van een beperkt wetsvoorstel waarmee het misbruik van de Wet dwangsom een halt wordt toegeroepen. In reactie op de breed gesteunde motie Fokke/Taverne waarin de regering wordt gevraagd om concrete maatregelen tegen misbruik van de Wet dwangsom⁵, heb ik uw Kamer dan ook bericht dat het kabinet ernaar streeft om dit najaar zo'n beperkt wetsvoorstel in te dienen.⁶ Op deze manier kan het misbruik van de Wet dwangsom zo spoedig mogelijk een halt worden toegeroepen.

³ Kamerstukken II 2013/14, 33 750 VI, nr. 100.

⁴ Initiatiefwetsvoorstel van de leden Voortman (GroenLinks) en Schouw (D66); Kamerstukken II 2013/14, 33 328, nr. 8.

⁵ Kamerstukken II 2013/14, 33 750 VII, nr. 22.

⁶ Brief van 25 juni 2014, kenmerk 2014-0000204162; zie <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/06/25/kamerbrief-met-kabinetsreactie-op-motie-fokke-taverne-over-misbruik-van-de-wet-dwangsom.html>